

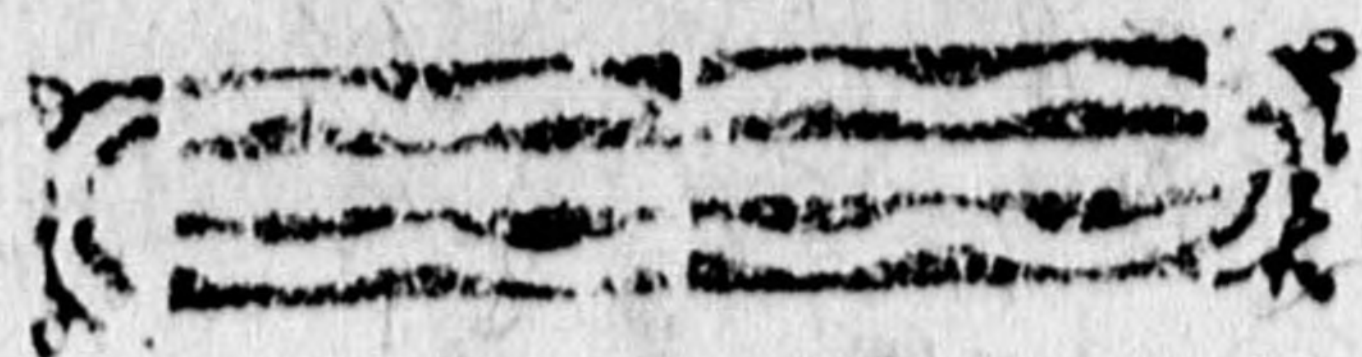


A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Szeredán 7. Januáriusban 1789.

*Két reménység-felett esett történet; edgyik örven-
detes, a' másik szomorú.*

Ma volna egész Eropában egy olly Hatalmoság;
aki a' Törökkel való Tengeri kereskedésben,
azzal, hogy a' Porta az Austriai és Orosz Birodal-
mak által meggyengittetik, valami tsorbaságot szen-
vendni láttatnék — ha vólnának ezen 2 nevezett Ud-
varoknak irigyjei; azoknak már az irigység titkos
áll-ortzáját bizonyoson most húzná le azon örvende-
tes izenet; mellyel egy sebess reptében jött Orosz
Kurir a' közelebb múlt Pénteken érkezék-meg Béts-

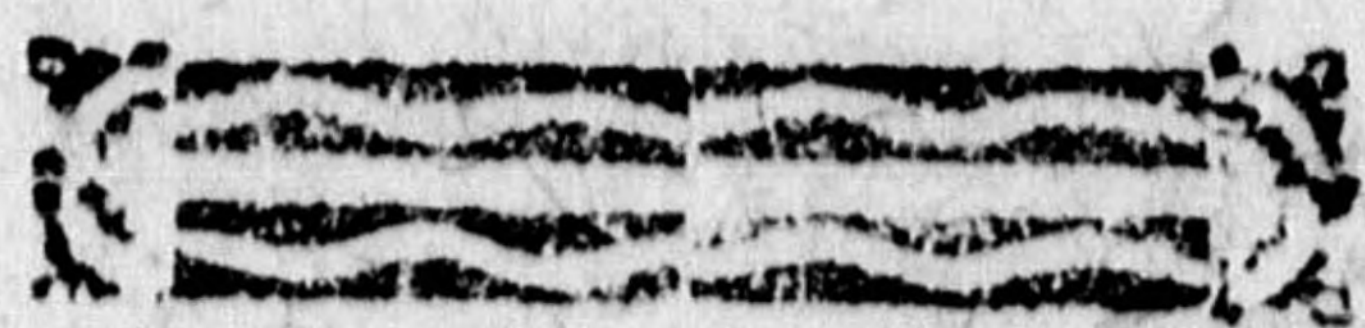


be — és a' melly olly igaz, mint kétszer kettő négy — hogy

A Orosz fő Vezér Hertzeg *Potemkinnek* vezér-sége alatt, az *Otzakov* Várát ostromló Orosz Tábor egész erővel és el-tökéltt indulattal ezen Várra rá-rohonnán, egy veszedelmes véres tsatának végben menetele után, Décembernek 17-dikén szereztsélen — de nagy Vér-Balatonnal meg-vevék. A' Várra lett rohanással 7300 Törökököt le-vágtanak, és a' többit mind hadi-fogjokká tevék. Eddig ezen történet tsalhatatlan igazság — a' többit ezután fogjuk meg-irni, minekutánna a' F. Udvarhoz tett jelentésből végére mehetünk. — A' tsalhatatlan, hogy az Oroszok közzül-is egy két ezer ember *Otzakov* Várának áldozta életét. Következendő Levelünkben az egész történettel fog a' *Magyar Kurir* a' maga Erd. Olvasóinak udvarlani. — A' Fekete Tengernek edgyik partyán *Otzakov*, a' másikon által-ellenben *Konstántzinápoly* — nagyon egyenes út jó széllel.

Kettős gyászban vagyon az Udvar! Midön a' *Brándenburgi Márkgraf* Pruszszus Hertzeg *Heinrikh*-nek halálára, ezen hónapnak 4-dikétől fogva Udvari Gyász hirdettetének — már meg-érkezett vala Spanyól-országból a' *Kurir*, ki *Madritból* 18 napok alatt érkezett vala Bétsbe, és a' ki azt a' szomorú és váratlan hirt hozá, hogy a' Király 14-dik Decemberben, életének pedig, a' mint tudva vagyon, 73-dik elztendejében meg-hólt. Ezen szomorú izenetre a' múlt Vasárnap Gyászt — és így kettős gyászt öltözék az Udvar — de már ezen utólsó nem 8 napokig, hanem 6 hetekig fog tartani — az elsővel

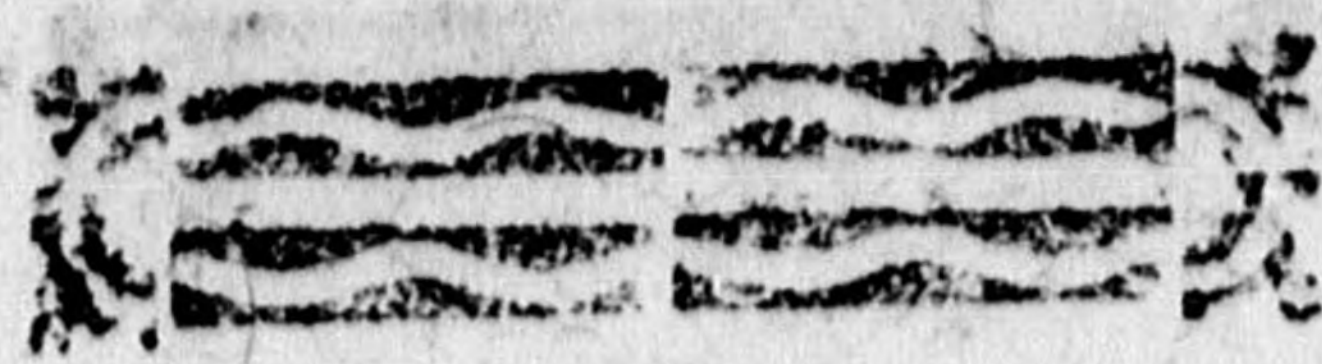
ed-



edgyütt 7-ig — és az első három hetekben az egész Udvar seljem gombos fekete Pofztó köntösben tafata *mászlival* — az utolsó 3-ban pedig kinek hogy tetszik, de fekete fátyol kalap és kar kötövel fog a' gyász a' szokás-szerint tartani. — A' Dámák pedig a' fejer párkányazatú fekete föketövel tizta-fekete tafota ruhát hordoznak, az első 3 hetekben; az utolsó 4-ben pedig tsak fél-gyászban fognak öltözni. N. *Magyar K. Testörző Hadnagy Vass Ur*, ezen szomorú hirnek vétele után leg-ottan Kurirnak küldeték *Madritba*.

Béts, A' leg-bizonyofabb számvetés-szerint meghóltanak a' múlt esztendőben Bétsben a' belső és külső Városokban 2964 férfiak, 2620 fejer-személyek, 3766 férfi-gyermekek és 3318 leánykák; mind öszve — 12-ezer 668 személyek. Ezek közzül 541 Gutta-ütésben, 250 himlöben és 17 szerentsétlenség által hólt-meg. — Születtek és meg-kereszteltettek 4802 fiu gyermekek, 4574 leánykák — mind öszve 9376-ton — és így láthatni, mennyivel hóltanak többen, mint születettek. — Házasodtanak-meg 1939-en. — A' Bolondok házában 187 férfiak és 90 afzszonyok hóltanak-meg; de még azon szegény Magyar életben vagyon; kivel az egész Világ el-nem tudná hitetni, hogy ő nem *Szent István Király*.

Bánát. — Minthogy a' Törököktől kéretett 6 hónapi fegyver-nyugvást ő Felsége meg-nem engedte, hanem 3 hónapok alatt olly fel-tétel alá rekesztette, hogy azt minden 10 nap alatt fel-lehessen bontani, 's azonban ezen szörnyü hidegekben-is szüntelen hadi-készületeket tésznek, tsak azt lehet



itélni, hogy a' tavaszszal jó idején hozzá fognak a'
 tsatázáshoz, és a' Bétsi minden-napi hírek - szerint,
 mellyet már közönséges Levelekben is olvashatunk,
 Feldmarsal G. *Hadik* és F. M. B. *Laudon* lesznek
 a' Fő-igazgató Vezérek. — Ha a' tél így forgotja
 magát hofszafon, a' Tábori marhák' eledele a' Ta-
 vaszra halhatatlan drága lesz. Már a' Húzfáro-
 kat a' gyalog Sergekből ki-vállagották. — Bétsbe
 ezen szörnyü hidegbe 600 Rékluták jövének - bé a'
 múlt Vasárnap, mind bé-kötött fövel. — A' Portá-
 nak az ő fényes uralkodásának idejében még ugy
 baja meg-nem gyült mint most; de soha a' hadi-ké-
 születekhez ugy hozzá sem fogott mint most. Az
 egész Világon minden Mahumed' Követők fegyvert
 fognak a' Tavaszra fogni. — Azt itéli pedig edgy,
 a' dolgokat meszféről szemlélő Politikus, hogy 2
 hónapok alatt leg-alább 2 hatalmoságok ki-fogják
 hirdettetni a' magok ellenséges tzéljokat; mert már
Otzakov, a' fekete Tengernek költsa, Orosz kézben
 lévén, a' Tengeri kereskedők' Kintses Kamarájába
 más ajtón fognak bé járni, ezt pedig nem minde-
 nek fogják irigység nélkül szemlélni — mely ezen
 1789-dik elztendőben nagy dolgokat fog szülni. —
 Nem hiszszük ugyan; de a' hir ugy érkezett Béts-
 be, hogy 100-ezer Törökök vólnának a' Belgrádi
 útban, jövő félben, és hogy a' Belgrádi 3 ló-far-
 kus Balsa *Seráskiernek* az az Feldmarsalnak tétetett.

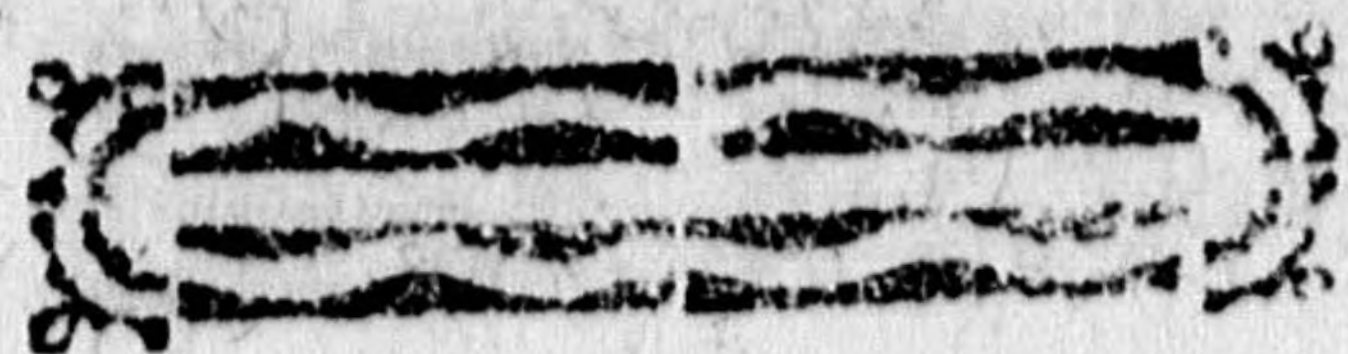
Elegyes Tudósítások.

Az *Erláangi Ujságban* azt a' hitelt fellyül múltó
Berlini Tudósítást olvassuk, hogy a' Német-orzági



öszve-szövetkezett frigyos Fejedelmektől a' jóvalot-
tatott volna a' F. Császárnak, hogy a' Bavoriában
el-foglalt némely Helységeket adná-vissza, melyre
nézve a' *Toskánai* Nagy Hertzeget ök-is Romai Ki-
rályá fognák választani. — Bizonyos Tudósítások
érkeznek ottan ottan Orosz-országból, hogy itt a'
Jésuiták Szerzete a' *Moskoui* Pátriárkhának általma-
alatt napról napra nevedik — és ezek az Orosz
Császárnétól szemlátomást gyámolgottnak. A' Pé-
tersburgban lévő Spanyol Követ panaszolt ezek-e-
ránt a' Császárné előtt, de semmi eleget tehető fe-
leletet nem nyert magának. Itt ezen Birodalomban
már alkalmasint meg-vagynak fogonva, ha meg-ne-
vedkedhetnek és magot teremhetnek, bizonyosan bé-
vetik még idővel Európának edgyik részit magok-
kal és teremni fognak. Az ész és az erő mindent
meg-győznek.

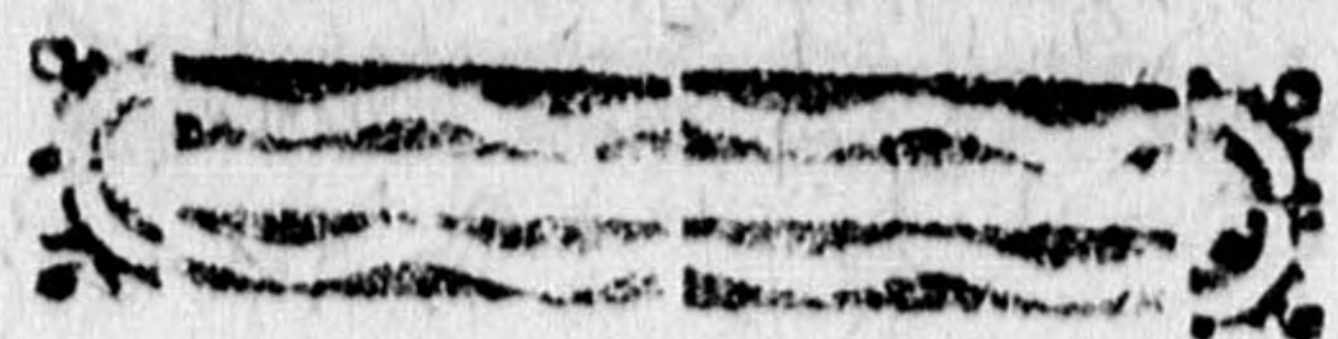
Pomáz 18-dik *Dec.* Ama nagy hirű vitéz Ka-
pitány *Brádi* Ur; ki már mind a' külső, mind a'
belső Ujság Levélekben el-temettetett vala, minek-
utánna egynéhány izben magát olly ditsőségesen
viselete, és a' *Novi* ostromában karján lábán sebeket,
mellyére pedig a' Vitézek' arany keresztjét nyerte
vólna, mái napon arany keresztjével edgyütt a' *Po-
mázi* Inspectornál, mint leg-kevesebb Barátjánál,
nem tsak életben, hanem kívánt friss egészségben je-
lent-meg. Egy igaz szivű Barátnak leg-kevesebb
Baráttjának közönséges holt hire után való egészsé-
ges véletlen meg-érkezése mely ki-mondhatatlan örö-
met okozzan — azt tsak érzeni, de ki-mondani nem
lehet. — Ama jeles és Vitéz Hazafi Hadnagy *Gosz-*



toni László Urnak (kinek tüdője kerefztül lövetett, és 4 oldal-tsontjai romlottanak-öfzve) élete megmaradásáról biztotnak az Orvasók. — A' *Vurmzer* Sergetől kemény sebben lévő *Czigány* Kapitány és Hadnagy *Metkó* Urak-is veszedelmen kívül vagynak, és minél hamarább meggyógyúlnak. — A' N. M. K. Testörző Seregnél vólt Kapitány *Dániel* Ur, ki most az ellenség előtt álló Sergeknél szolgál, Májorra tétetett.

Lengyel-ország.

A' Varfóból jött utólsó Levelek erőssen bizonyítják, hogy a' Pruszszus gyámolhoz támoszkadott Lengyelek Pruszsziaához, azok pedig, kik ezekkel edgyet nem érthetnek a' Portához ragaszkodnak — és a' Politikusok' ítélete-szerint, ezeknek a' jelenvaló esztendőben nagy Perek fog le-folyni — és — de — mindazonáltal. — Midön én némely mostoni környül-állásokról gondolkodnám, egy *Mese* juta eszembe t. i. Egy Kertész azon panaszolkodik egykor a' maga Ura előtt, hogy egy nyúl tanúlt a' Kertbe, ki minden Veteménnyit meg-szokta enni. Jól van! mond az Ur, én majd meg-szabaditlak tégedet ezen nyúltól — Várj nyúl! rövid órán ördögöt fogsz! Mi leszs belölle? A' Kert' Gazdája flintát akaszt a' nyakába, 36 vadász kutyát és 3 Jágert maga mellé vészzen — 's vadászni kezdik a' Kertben a' nyúlat. A' nyúlnak orrába hat a' Sáfrány illatja — szalad minden-felé — a' kutyák és Jágerek utánna; nem kedvez edgyik-is sem Salátának, sem árti-tso-kának, sem káposztának, murak, peter'sejem, vagy répá-



répának — mindent öfzve-tapodnak — végre a' nyúl egy kert-jukon kerefztül el-szalad a' kertből. Ekkor hivatja a' Kert Ura a' Kertész-t és jelenti néki, hogy a' nyúl a' kertből el-üldeztetett, mint a' Nagy Vezér a' Bánátból. — Meg-járja a' Kertész az egész kertet — 's vakarni kezdi a' füle tövit — Na! így szól: a' nyúl ugyan el-szaladott; de Te Uram — Ti Jáger és Kutya Uramék nagyobbban meg-dolgoztátok a' Kertemet, mint a' nyúl száz esztendők alatt meg-dolgozhatta volna. Az Ur ezt feleli rá: tsinállyátok-bé azt a' jukot, mellyen a' nyúl ki-szaladott — nem fog többé bé-búvni — Notabene! Nem ez a' nyúl; de bé ennek a' maradvánnya! *Qui habet aures audiendi, audiat!* Ki légyen itt a' Kertész — a' Gazda és a' nyúl? gondolkozzék ki-ki rajta — ha tudni kívánja.

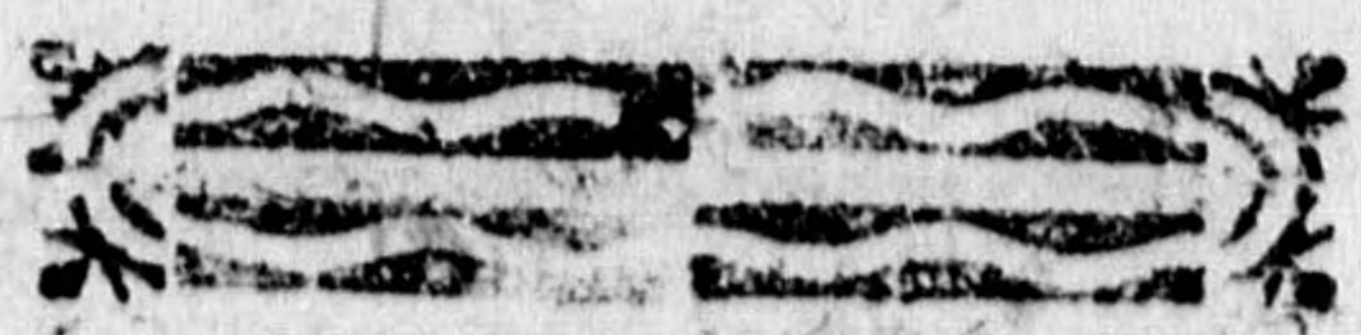
A' Tsillag vizsgálóknak egy nevezetes jegyzések. Azon a' nagy üstökös tsillagról, melynek ezen 1789-dik esztendőben lejendő meg-jelenéséről már olly sok Ujság-írók emlékeztenek, a' Berlini Királyi Ég-vizsgáló azt jegyzette-meg az ezelőtt történt és írásban maradt példákból — hogy 1661-ben vala egy üstökös tsillag látható, mely azzal, a' mely 1532-tőben jelent vala-meg, hasanló útban járt — és így 129 esztendők alatt megint meg-fogná mutatni magát, az az: az idén. Ezen meg-jelenendő üstökös tsillagról némelyek igen sokat irnak; de mi akkor írjunk, mikor meg jelenik; mert az illyen dolgoknak szokások sokszor ki-maradni.

Megint szomorú véletlen történet! Éppen ebben a' pertzben vevék Györgyből egy Levelet, melynek
el-



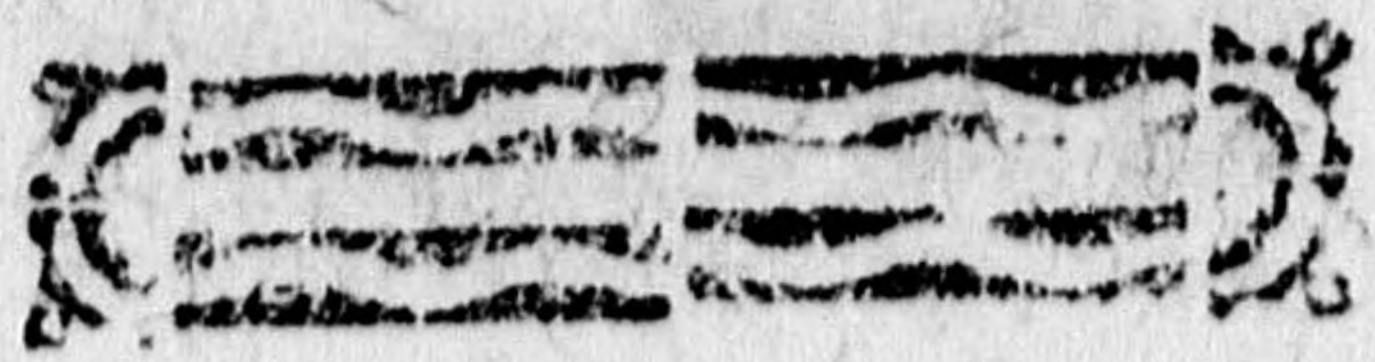
el-olvasásával az én érzékeny indulataimat meg-
nem tartoztathatám, hogy egy kedves Barátom Ha-
záját szerető eleven Lelkének meg-hidegedett árnyé-
kára göny-tseppeket ne-húllásak. T. T. Szerentsⁱ
Nagy István Uram a' Györi Réf. Prédikátor, ki a'
mi Anyai nyelvünknek gyarapodásában éjjeli nap-
pali szorgalmatossággal munkálódik vala, ezen Új-
esztendőnek 4-dik éjtszakáján, 2 hetekig tartott for-
ró-nyavallyája után meg-hólt. — Az ezen T. T. Ur
által ki-adott 's adandó Magyar Könyvekre nézve
— Nevezetesen — A' Bibliabéli *Concordántzia*, mely-
is talám életének edgyik fiettető oka vala, — a'
vagy a' *Mutató Tábla* váltóinak valamennyire lehe-
tő vigasztalásokra írhatjuk, hogy annak második
részét-is már jobbára ki-nyomtatatta, és 5 vagy 6
árkos helyével szinte egészfzen a' Sajtó alá el-ké-
szítette. — Ha volna valaki, a' ki ezen kedves vólt
Barátomat ugy nézné, mint egy vólt Helv. Vallá-
sú Prédikátort, az ellen *protestálok!* Ez egy min-
den Vallású Felebarátját személy vállagotás nélkül
egyenes szivvel szerető, Hazája mellett buzgó, a-
nyai nyelvéért éjjeli nappali szorgalmatosságot fel-
áldozó Hazafi vala!

Erdélyben *M. Vásárhellyen* egy *Typografia* va-
gyon; van benne Deák, Német betű, Kalendárium
jegy, lineák és mind az, valami a' nyomtatáshoz
szükséges 2 Sajtóval edgyütt. A' betű közél 20 má-
sa mind ujj, ha valakinek, az ahoz tartazó épüle-
tekkel edgyütt, árendába ki-venni kedve volna, je-
lentse magát itten az *Ebhát* nevű utzában az 674
Szám alatt Tek. Doktor *Mátyus István* Urnál.



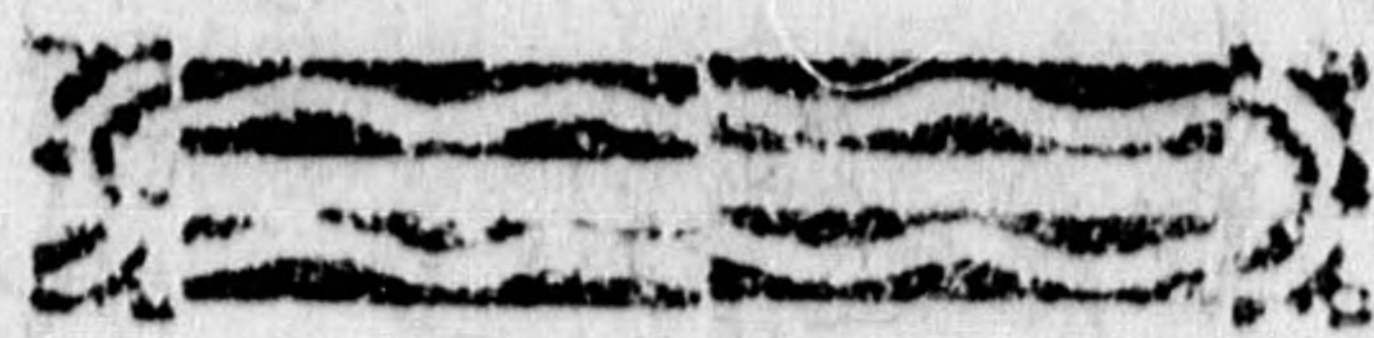
Külömbb külömbbféle jeles történetek.

Ritka példa az, hogy egy Vezér annyira szeres-
se az ő katonáit, és olly módon gyönyörködjön e-
zeknek vitézi tselekedetein, mint *Wurmzer* az ő
győzödelmes Húszárjait kedvelli. Ellenben kevés
Sergek vagynak, a' kik olly érdemesek vólnának
arra. — Emlékezetes és méltó a' hir-adásra *Vurm-
zer* Generálnak a' Fő Hadnagy *Nájdorfhoz* irt Le-
vele, melly a' *Tomásovetznel* történt ütközetet illeti,
a' hol *Nájdorf* az ő maroknyi Húszáraival nagy szá-
mu Törökséget meg-vert vala. Ezen történetet az
Europai Ujság-írók többnyire meg-irták vólt; de
mindynájan különböztek a dolognak elő-adásában,
és tudtomra edgyik sem irta-meg vólta-képpen. A-
zon történetnél jelen-lévő és maga szemével látó hi-
teles Tudósító így tudósít arról: *Tomásovetzhez* ér-
kezvén ütközetre jöttünk, de valamennyire későn.
De bőven meg-írom a' dolgot, és külömben szólló
hireknek ne adjon hitelt kegyelmed. Midőn a' Tö-
rökök *Vájszkirchenbe* bé-rohantak, *Lilien* Generál-
nak parantsoltatott, hogy a' Temesen lévő hidakat
és az élés-házakat elégesse, és az ő Seregével a'
Temesen által a' nagy Sereghez vonja magát. *Li-
lien* a' hidakat fel-gyújtatta, az-alatt hajókon álló
hidak készítették, hogy a' hadi pogyáz a' Teme-
sen által - költöztessék. A' hid-mellé vóltak rendel-
ve *Laszi* Regementjétől 30 legények 1 Tisztel, és
egy Kapitány 70 vadászokkal. Okt. 18-dikán egy-
néhány Törökök jöttenek, és a' vadászokkal tsatáz-
tak. Hamar megint 700 Spáhik, vagy Török lova-
fok a' ködös időben a' Temesen által - mentenek,
embe-



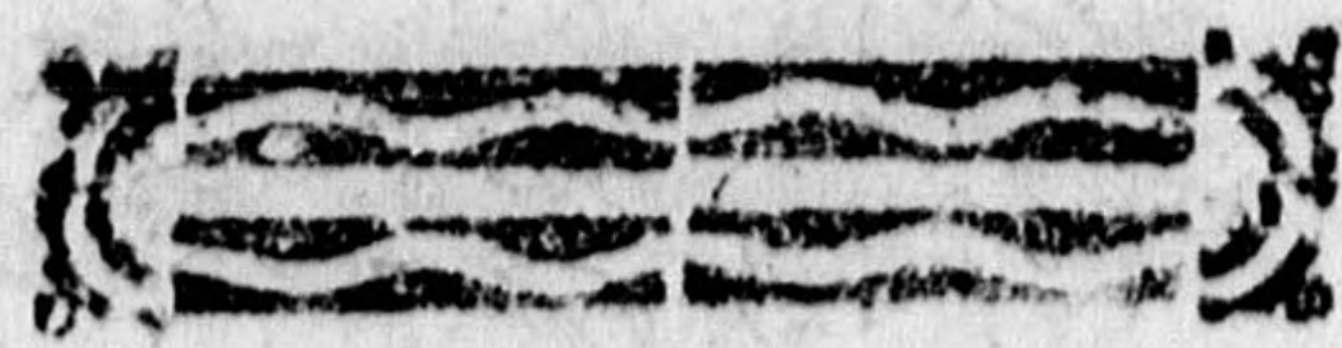
embereinket hátul kerülték, 30 vadászokat Kapitányokkal edgyütt, és *Lasci* Regementbéli 23 legényeket a' Tisztekkel egyetemben le-vágták. Egyébről nem gondolkozván vissza akartanak térni. De Zemlinből útban valának a' Húzárok, a' kik a' nagy Sereghez útaztak. Az ő podjászok el-tévedvén a' Törökök kezébe került, a' kik mindent le-vágtak. Szerentsés dolgokon meg-részegülvén vissza sietének. Szemközt jöven egy Svadrom Húzárság, és a' sűrű köd miatt tsak akkor vették észre a' Húzárok a' sok Törököt, midőn egymás előtt valának. A' Húzárok látván a' nagy erőt, megdöbbenek rajta és vissza-akartanak térni; de Fő Hadnagy *Nájdorf* bátran meg-szóllítja őket: „ Fiaim, ugymond, ha hátrálunk, minnyájan el-veszünk. „ Egyéb nem kelletik. Ezek neki vágtatnak, a' Törökökből 30-at le-vágnak, sokat meg-sebesítnek és a' többit meg-szalasztják. — Ezt tselekedték egy maroknyi Húzárok, mit nem viszen véghez egy vagy több Regement okos és bátor Tiszteknek vezérsége alatt! Méltán dicséretet érdemel tehát a' Fő Hadnagy *Nájdorf*, a' ki nyilvánóságos veszedelemben az ő Húzárinak életét megtartotta. — — Ezen történetnek meg-hallására írta valamár G. Gróf *Vurmzer Nájdorf* Urnak a' minap közölt Levelet.

Egy Pofonyi Levélben a' többi közt ez iratik szóról szóra: Ide tekénts nem oda, itt a' lovas katoná, és pedig *Vurmzeré!* Tegnap válogatták-ki Pofonyban a' lóra való legényeket a' földön futók között. E' vólt bizva egy Húzárok Kapitányára; a' ki-is 300-nál többet ki-választott. De lesd-el édes Ötsém mitsoda tulajdonság kívántatott arra, hogy
valaki

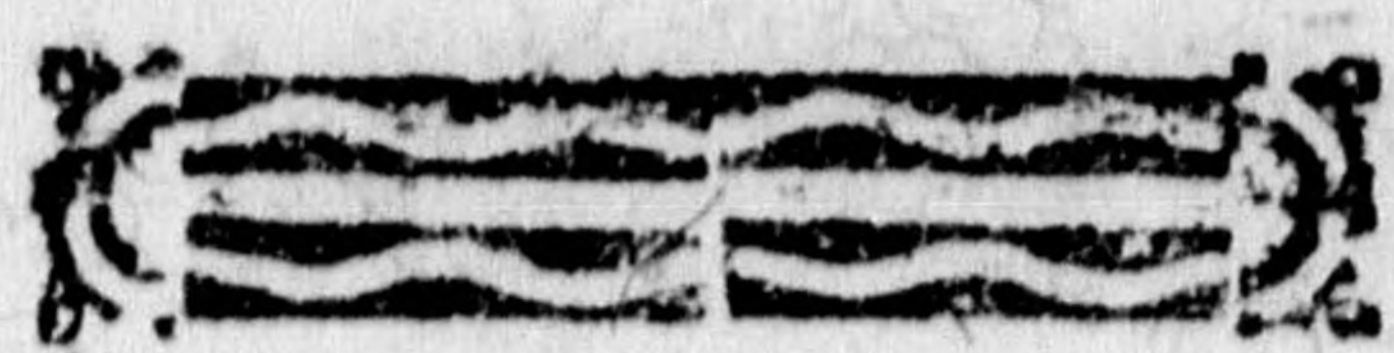


valaki alkalmasnak találtatván fel-vétefsen ezen válogatott jeles Vitézek Serege közé. A' leg-első kérdés-is a' vala: Tudsz-é Magyarul? és ámbár más-ként leg-hellyesebb vólt-is, ha tsak ezen angyali nyelven nem mondotta: — — — nyisd-meg Uram; bé-tétették előtte az ajtót, és a' potséta mellett maradott. A' honnét mind Magyarokból áll, ki-vévén nyóltzat, a' kik Tót születésűek ugyan, de alkalmasint beszéllenek ök-is Magyarul, és még kell jobban tanulni nékik. Vagynak itt öreg Húszárok-is vagy 18-an; de olyanok mint a' földi-angyalok, kikkel-is eleget beszéllek. Nem sokára lemennek Pestre, a' hol kardot, puskát, lovat kapnak. „ — Eztet közlöm az Urral azért, mivel nem tsak ujságot foglal magában, hanem itéletem-szerént az érzékeny Magyar szivet valamennyire látszatik örvendeztetni; és azért nem fogják unalommal olvasni a' Magyar Kurir' Érd. Olvasói.

Fő Hadnagy *Vukásovits Fülöpnek* emlékezetes szép tselekedetei, melyeket a' mostani háborúban véghez vitt, nagyobbára esméretesek; de nintsen mindenek előtt tudva, hogy már fiatal korában ugy esmértette meg magát másokkal mint egy jeles ifjú, a' kiből valahára nagy ember válhat. Egy két történetet ifju korából elé-hozok az Érd. Olvasóknak gyönyörködtetésekre, és az említett Vitéznek ditséretére. Ezen mindeneknél szeretetben lévő fiatal Vitéznek Lelke már az ő első virágában szépen kinyílt. — Az ifjú *Vukásovits* Bétsben a' Kadétok' nevelő házában vólt, a' hol Tudományokat és állapotjához illendő Nemes gyakorlásokat tanúlt. Egy

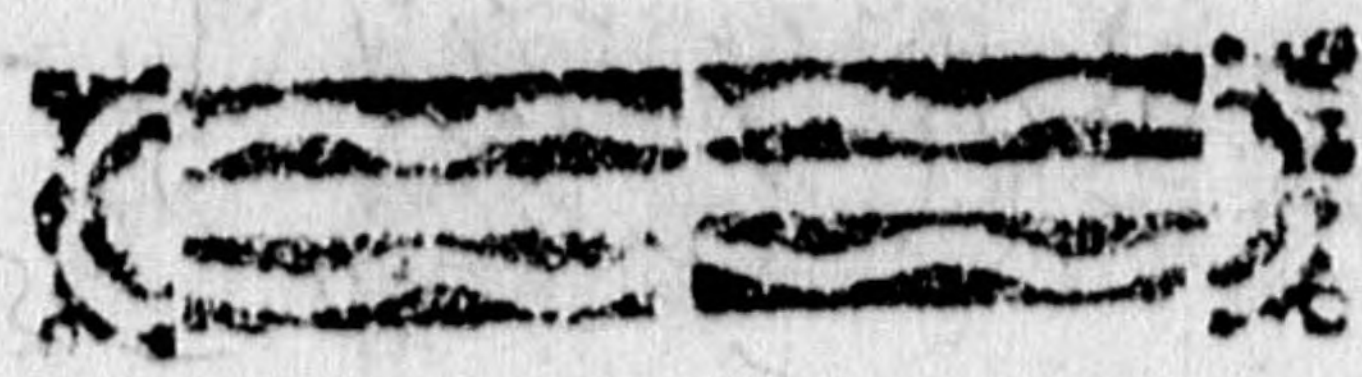


kor a' b6ldog6lt Kir6lyn6 b6-t6r a' nevend6kek h6z6ba, a' Tanit6kat 6s nevend6keket el6-hivatja, 6s leg-el6sz6r ezt a' k6rd6st t6lzi az El6lj6r6nak: Melyik viseli mag6t leg-jobban ezek k6zz6l az 6n kedves Fiaim k6zz6l? A' felelet e' vala: Fels6ges afzszony mindny6jan j6l viselik magokat, az ifj6 *Vuk6sovits* pedig leg-ink6bb f6rj6u m6dra. Ennekut6nna tudakoz6dik 6 Fels6ge az ifjus6gnak gyarapod6s6r6l a' Tudom6nyokban, 6s mindedgyik Tanit6t meg-k6rdez6, melyik a' leg-jobbik 6s leg-szorgalmatosabb Tanul6 az 6 Tudom6ny6ban, 6s a' Fels6ges Afzszonynak b6mul6s6ra a' feleletek mind *Vukk6sovitsnak* dits6ret6re szolg6ltanak. De, 6des *Vukk6sovitsom*, mond6 a' Kir6lyn6 ny6j6fsan mosolyodv6n, mivel a' m6ly-s6ges Tudom6nyokkal annyira 6kef6ti mag6t, k6t-s6g kiv6l a' lovagl6fsal, hartzol6fsal nem sokat gondol? — Ekkor el6-l6pnek a' t6ntz-lovagl6 6s bajnok-mesterek, bizonyitj6k 6 Fels6g6t arr6l, hogy ugyan ezekben a' gyakorl6fokban is j6val meg-el6zi *Vukk6sovits* az 6 Tanul6-t6rsait. 6s h6t mindennek mestere, mond6 a' Fels6ges Afzszony, ez a' sz6p fiatal *Dalmata*! Ugy bizony, sz6retn6m l6t6ni mik6nt hartzol, vegye-el6 a' k6tzperdet. — Azonnal hozat-tatnak k6t k6tzperdek, 6s *Vukk6sovitsnak* a' Kir6lyn6 jelen-l6t6ben a' bajnok-mesterrel v6lt most dolga. A' milyen szelid tekintettel el6bb a' Kir6lyn6 el6tt 6llott; olly kem6nyen 6s v6t6z6l n6ze, mid6n a' k6tzperdet kez6hez vette 6s hartzra 6llott vala. — Viaskodott mintegy Oroszl6n fi6, 6s a' bajnok-mestert annyira meg-hevit6, hogy ez el-sz6gyenlette mag6t a' Kir6lyn6 el6tt. Ezut6n m6sok j6v6nek; de



de *Vukhásovits*! egymás-tán meg-győzte őket. — —
Vukhásovits 12 aranyokat nyer, és a' Királyné el-me-
gyen; de 2 hét múlva ismét el-jő, *Vukhásovitsot* elő
hivatja. *Vukhásovits* jön — kitsiny szívé — és ret-
teg. — Ugy-é, monda mosolyogva a' kegyelmes Afz-
szony, el-veztette a' pénzt; nó hol a' pénz? *Vukhásovits*:
Felséges afzszonyom! botsánatot kérek, a' pénz nin-
tsen már nálam! A' Királyné: Neki ajándékoztam,
szabad akaratjában állott arra fordítani a' mire a-
karta, tsak hogy roszra ne költötte legyen! *Vukhá-
sovits*: Engedje-meg Felséged, az én szegény Atyám-
nak küldöttem. — A' Királyné: Kitsoda a' te A-
tyád? — *Vukhásovits*: Az én Atyám Hadnagy volt,
Tifztségét le-tette, és most minden fizetés nélkül
nyomorúságban él Dalmátziában: azt véltem hogy
Felségednek kegyelmét jobbra nem fordithatom,
mintha az én szegény nyomorúlt Atyámat segitem.
— Nemes fiú! monda a' meg-illetődött Királyné,
és tsudálkozást és Anyai-szerelmet mutatott az ő
szemei. Szaporán vegye-elé a' tentát, pennát, pa-
piroft, és írja azt a' mit mondok: — (A' Királyné
diktál és *Vukhásovits* ír) „Édes Atyám! Ezt a' Le-
velet, a' mellyet én itt irok, a' Királyné diktálja:
Az én magam viselése, szorgalmatofságom, és fő-
képpen az én szegény Atyámhoz való fiúi szerete-
tem annyira meg-tettzettenek a' Királynénak, hogy
Atyám Uram ezen órától fogva minden esztendőben
200 forint fizetést nyerni fog, és én éppen most is-
mét 24 aranyokat ajándékba kapok.“

Alig érkezett-meg *Vukhásovits* Bétsben; azonnal
el-hirefedett az egész Városban *Vukhásovitsnak* jelen-
léte,

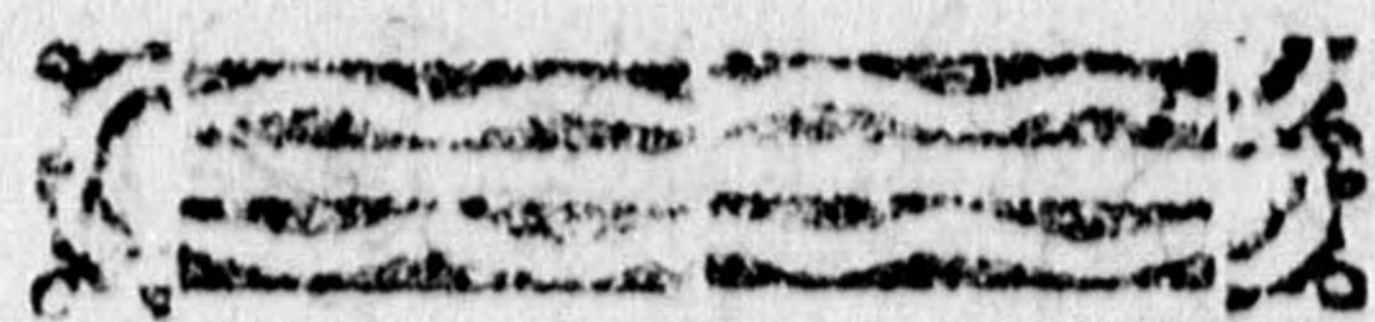


léte, és a' lokaság el-ment nézésére az ugy nevezett *Maltsáker* Udvarba, a' hol a' Vendég-házban *Vukhásovits* tsendelsen ül vala, és meg-sem gondolá, hogy az ő kedvéért vagyon ottan annyi fok Nép; olly ditséretes szemérmetséggel bir.

Ezen alkalmatossággal nem mellőzhetem-el, hogy ennek a' vitéz és tudós Hazafinak, még egy jeles munkájáról emlékezetet ne tegyek. A' kereskedés és Magyar-ország örökké hasznát fogja venni azon országos útnak, mellyet *Vukhásovits* Károlyvártól fogva Zengig épített vala, és a' melyről azt mondják, hogy párja nintsen Európában, mind erőségére, mind térségére, mind pedig arra nézve, hogy mind a' két részről árnyék-tartó-fák vagynak ültetve, és nem távol egymástól olly kútak vagynak, a' mellyek a' vizet magofsan fel-hányják. Ezeknél az el-fáradt útas meg-nyúghatik, és hives árnyékban meg-vidámithatja el-lankadt tagjait.

Moldova. Jász Várofsából Dec. 1-ső napján.

Tiz napoktól fogva iszonyú hideget szenvedünk, a' hó jó magofsan borította-bé a' földet: és mind azáltal *Románzov* Serege Tsütsoránál Sátorokban fekszik, és tolyó kementzéknél melegszik, a' mint ez-előtt meg-irtuk vala. *Románzov* nyóltz napoktól fogva ide váratik, és *Logofet* Rosznován meleg szobáiba várja a' Vezért. A' Görög Vallású Papok a' *Húfi* Püspökkel edgyütt arra rendeltettek, hogy *Románzovnak* eleibe menjenek köszöntésére; de nem tudván el-jövetelét, a' Pompa abban maradt. — A' mit előre mondottunk vala, az meg-történt.



tént. *Kámenfzki* Orosz Vezér *Ganguránál*, Benderhez 5 mértföldnyire a' Törökökkel és Tatárokkal meg-ütközött, 70 le-vágott és 27-tet el-fogott, a' kikből egynéhányan *Jász* Városából hozattattak. Ezek közt vólt egy Török, a' ki a' múlt nyáron *Jásiban* egy Görög Kereskedővel irgalmatlanúl bánt vala. A' Kereskedő rája esmérvén tsúfosan meg-szóllítja: Hát irgalmatlan kutya, vasban látlak tégedet! Hálá legyen az *Istennek*, a' ki bocszút állott rajtod! A' Török meg-nem indulván rajta, ezt feleli: Most keze-tekben és fogoly lántzaitok között vagyok, — — és mind azon kegyetlenséget el-követhetitek rajtam, mellyel én titeket üldöztem vólna. — Az *Elmt* Serege *Husnál* körül belől fekszik. A' Romai Tsászári Sereg Románban és Nyámtzban vagyon tsendességben.

Az Orosz Seregnél lévő Hertzeg *De Linnyhez* küldeték ennek fia a' Tsászárnak Levelével, mellyből ki-tettzik a' Tsászárnak jó akarátja mind a' két Hertzeghez. A' többi közt ezekkel a' szavakkal él: Kedvesebb és jobb Követet nem küldhettem vólna kegyelmedhez, mint saját fíját. Ennél jobb úti-társot sem találhatott vólna. Siettesse kegyelmed az ő útját, hogy mennél elébb Bétsbe érkezhessen.

Bétsből. Ő Felsége a' Tsászár betegeskedik, és a' mint hirtelik Olasz-országba fog menni, hogy előbbeni egészséget a' jó Olasz-feredőkben helyre-állithassa.

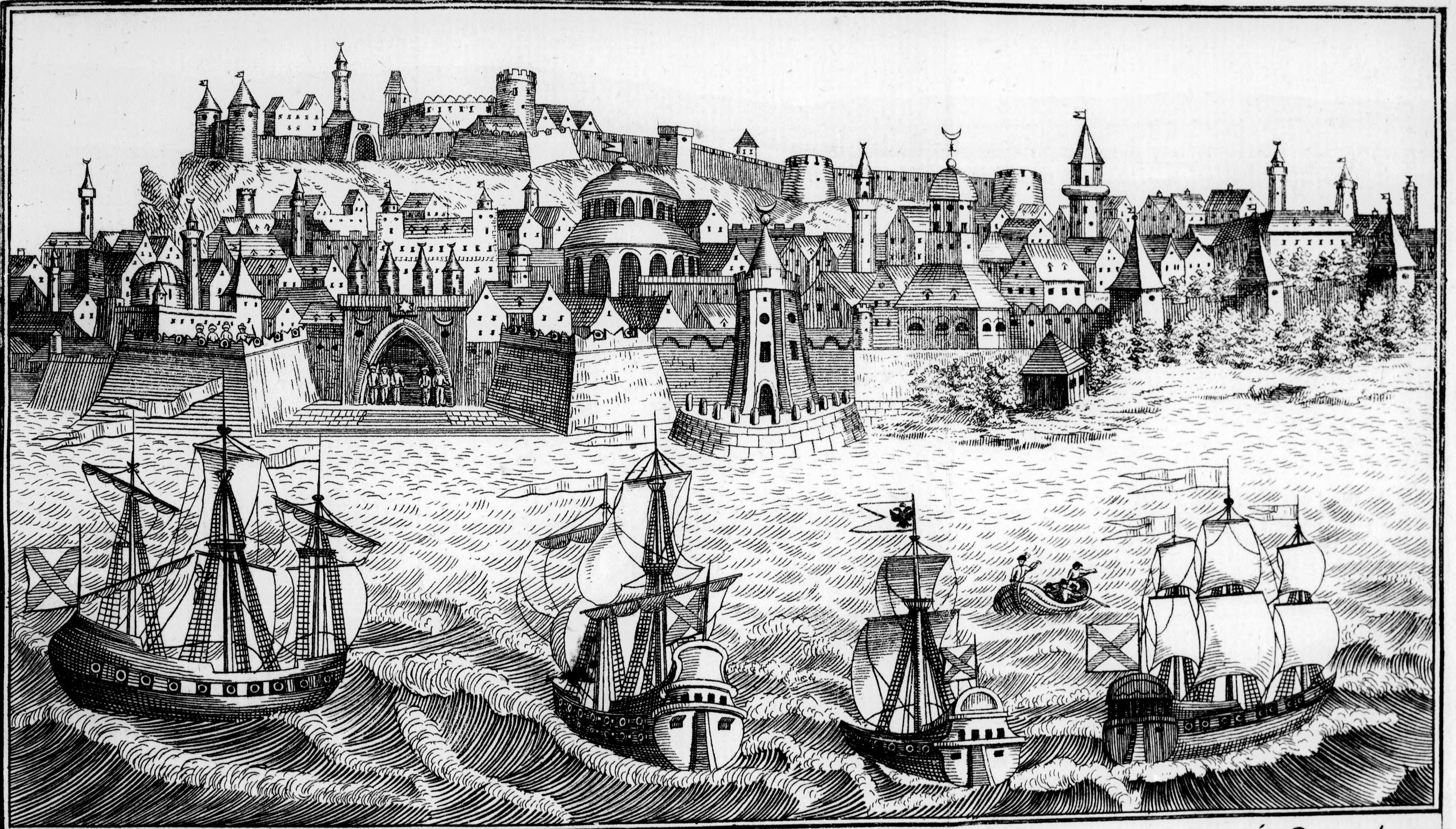
Pesten Dec. 30-dikán. Pest és Buda Városoknak szép Rend tartási között, emlékezetes az, hogy a' Dunán által a' jegen világosító lámpások vagynak éjtszakán ki-rakva a' járt útnak mind a' két-felén.



A' hideg meg-járta a' mi földünket, és keményen forgatja magát a' tél. A' múlt éjtszakán leg-erősebb volt a' hideg. Jóllehet a' szán út meg-fikofodott; mindazáltal eddig kevesen szánkáznak, hihetőképpen azért, mivel jobban gyönyörködnek a' meleg szobában, mint ezen fagyos vigságban. — Jóllehet Országunkban mindenütt jó dolgok volt a' Török raboknak, még-is a' Pesti mulatásról leg-inkább emlékezni fognak. Mind az Uri-személyek, mind a' közemberek nyájafan és emberségesen bántak ezekkel. Vóltanak ugyan elegen, a' kik nagyon neheztelték, hogy illy kegyelmesen bánnak a' Pogány rabokkal; de az értelmesekek meg-gondolván, hogy ezen nyájasságnak valahára kivánt fogamatja lehet, helyben hagyták, és nem mint rabokat, hanem mint szerentsétlen ember-társokat úgy tekintették ezeket. — Azért dicséretre méltó némely Fő Rendű Uri személyeknek parkodásuk, hogy ezen pallérozatlan nemzetet meggyőzzék arról, hogy a' szelidség és nyájasság sokkal több örömet okoz, mint ama vad durvaság. — A' mint már a' mi Levelünkben tudva vagyunk, hogy bántanak velek több méltóságok.

Tudósítás.

A' kinek egy olly született Frantzia Mesterre van gyon szüksége, ki Németül, Olaszúl, és Deákúl-is jól tud, hogy magyarázhat — a' *Magyar Kurirnál* jelentse magát.



*Prospect der türkischen Festung OKZAKOW am schwarzen Meer welche den 17 December 788
von den Russen mit Sturm erobert worden ist*

